

Siniša Tucić

Új hazánk kis kengurui

Bassza meg az isten
Ebben a percben
Repülőre ülhetnék
És irány Ausztrália
Nincs itt többé semmi keresnivalónk
Pocsékul érzem magam ezen a bulin
Akkor is ha a DJ Ramonest játszik
In the pet cemetery
Vagy
Somebody put something into my dream
Hollandia a világ legliberálisabb hazája
Mégsem
Érzem jól magam ezen a bulin
Elmehetnék
Ott a haza ahol jól lehet élni
Úgy érzem örökké itt ragadok
Akár meg is halhatok
AIDS-et kaphatok egy kibaszott bulin
Egy kibaszott játékban
Mint az üvegezés vagy valami hasonló
Bulizunk
Gyerünk játszunk
Például
Egyik részünk HIV-pozitív
A többiek pedig nem kapták el a fertőzést
Kihúzzuk a cédulákat és a párok kefélni kezdenek
Afféle orosz rulettet játszunk
A törvény nem tilthatja az ilyen bulikat
Ez túlságosan is liberális ország
Talán így becsajozom
Vagy ki tudja bepaszizom
Ha pedig fertőzést kapok
Ha megkapom azt a fantasztikus AIDS-et

Nem repülök Ausztráliába
És nem fogom élőben látni
Hogyan ugrálnak az ausztrál homokban
A szegény kis kenguruk
Már csak az AIDS-ben reménykedhettek
Míg dzsointot szívok ezen az idióta bulin
A világ legliberálisabb országában
A patetikus Ramonesokkal
Fog minden befejeződni az üres tekintetemben
Miközben becsajozhattam
Vagy bapasizhattam volna ma éjjel
Felülnék a repülőnkre
Az új hazánk kis kengurui pedig
Nemsokára
Fertőzött magvakat rágcsálnának a tenyerünkől.

Játszótér

Ha nem dolgoznék egy hatalmas pénzügyi koorporációnál
A halom üvegben
A grandiózus cyber-palotában
A gonosz demiurgosz isten
Vagy sátán
Férfi háziasszonyként
Teremthetett volna meg
Aki egy játszótéri fakunyhóban él
Egy nyolcvannégy éves öreggel
És egy fejletlen hathónapos magzattal
Amely lassan ám biztosan
Fejlődik egészséges
Társadalmilag helyes
Politikailag korrekt
Emberi egyeddé
Tehát
Egy játszótéri fakunyhóban élünk
Én és a nyolcvannégy éves öreg
És a hathónapos magzat
Mindent én csinállok
Főzök mosok vasalok

Kitin – The story: Party

Pelenkázom az öreget
Pelenkázom a magzatot
Boltba járok
Porszívózom
Törlöm a port
Tehát én vagyok a háziasszony
Furcsa göncben
A hathónapos magzat sír
Vékony babakangon ordít
A tej felforr a tűzhelyen
A nyolcvannégy éves öreg
A kopott régi díványon fekszik
A kopott régi dívány rúgói kipattantak
Az öreg haldoklik
A hathónapos magzat zokog
A tej felforr a tűzhelyen
Én bekapcsolom a rádiót
Acid jazz
Idegesít a jazz
Felveszem a nyolcvannégy éves öreget
A kopott díványról
Belehelyezem a jéggel teli

Nagy kék teknőbe
Ismét idegesít a jazz
A magzat sír
Vékony babahangon ordít
Idegesít a jazz
Kihajítom a rádiót a konyhá ablakán
A rádió kirepül az ablakon
A játszótéren landol és darabokra török
A nyolcvannégy éves öreg haldoklik
Teste a vízzel teli teknőben
Megdörzsölöm a szőrt a mellkasán
A magzat vékony babahangon ordít
Elszakad a film
Otthagynom a nyolcvannégy éves öreget
A jeges kék teknőben
Felveszem a bundácskámát és kimegyek a konyhából
Átvágok a játszótéren egy internet kávézóba tartok
Neszkávét rendelek
Húzzon mindenki a picsába!
Nem lennék háziasszony.

A halcsont továbbra is a panelházon lógott

1995. 11. 7.

A gyerekek a szülészeten
jöttek napvilágra,
a kórházi szobákban.
Hol máshol?

Keresztre feszítve a tévéképernyő előtt
bámulták az iskolai műsorokat
és a rajzfilmeket.

A kép élessége
a halcsonttól függött,
az épületre akasztott antennától.
Minden gyerek a televízió manipulált szubjektuma
az irodalomban,
a kórházban és a világban.

Akkor is, ha rossz a kép a tévén,
az irodalom pedig triviális,
a gyerek fáj a szövegben!

A kórházba járás mindenképp traumatikus.
Új világbkép,
amelyet nem korlátoz
a képernyő, az iskolai műsor,
a rajzfilm
és az írás diszkurzív logikája.

A kis betegek
az ágyakban henyéltek,
az anyjuk pedig
minden másodpercben rájuk gondolt,
vitaminos kapszulákkal
tömte őket,
édes szirupokkal,
a messzi szigeteken
lévő kastélyok meséivel.

Ott is voltak rajzfilmek, televíziók és könyvek,
a halcsont a kórházi szoba
ablakán lógott.
Mégis, nem ez volt az egyedüli kép a világról,
valami másról volt szó.

Osztályozni kellett volna a betegeket,
kis boxokba helyezni őket,
megfigyelni,
vizsgálni a viselkedésüket.
Cukorkát osztani nekik.

Kórház = iskola = kaszárnya = gyár
Kórház = iskola = kaszárnya = gyár
Kórház = iskola = kaszárnya = gyár
Kórház = iskola = kaszárnya = gyár...

A köztes térben virul a fű.

A gyerekek az iskolai udvarokban cseperednek
vagy a kórházakban.
Teljesen mindegy, hol vannak,
a kaszárnyák és a gyárok még csak eztán jönnek,
a távoli szigetek is talán.

Majd minden leállt.

A fehér köpenyes orvos
az anyákat vigasztalta,
a rajzfilm után
az elnök ünnepélyesen
felbukkant a képernyőn,
a jelenlétével betöltötte
a kórházi szobát.

A parancsnok cukorkát osztott,
az épület előtti buszok pedig
kikötős hajókká változtak,
készen arra, hogy gyerekeket fogadjanak,
és hogy észrevétlenül elússzanak
az imaginárius végtelenbe,
a lerombolt kastélyok cinikus látványába.

Semmi sem maradt többé.
Sem kórház, sem anya.
A szoba eltűnt,
a mézárulás elkezdődhetett.

Szerencsére
mindent felvettek.

A halcsont továbbra is
a panelházon lógott.

Amikor eszembe jut 1999 tavasza

Elveszítettem a reményt,
pocsékul vagyok,
csupán az maradt, hogy emlékezzem
1999 tavaszára.

Szertefoszlott a remény, hogy lángba borul ez a város,
hogy a professzorok hatástalanok lesznek.

Nőtt a fű és a sárga pitypang,
akárcsak a német expresszionisták verseiben.
A testek a szemünk előtt bomlottak.
Külváros és vasúti átjáró,
kaszárnya és zászló.

Minden este elsétáltam
az atombunkerek mellett,
és vártam a szirénát.

Az irodalom professzorai ugyanazok maradtak,
a maguk kis kabinetjeiben,
a nagy elbeszéléseikkel
és a vastag borítékjaikkal,
pénzzel teletömött zsebeikkel.

Nem szívtam be a levegőt,
nem éreztem katarzist.
A vidámpark mellett sétálok,
az ütköző dodzsemeket bámulva.

A kis kabinetek ugyanott vannak,
a vastag borítékokkal, ugyanazokkal a zsebekkel,
még mindig nagy elbeszélésekben,
repülőkkel a fejek fölött.

Már pusztán a modernség
iránti nosztalgia maradt,
a katarzis iránti nosztalgia,
1999,
history chanel
és második világháborús
dokumentumfilmek.

Az egyszerű emberek ezt fel sem fogják,
a folyó melletti sétányon
a maguk csendes morbiditásában
hűtőkocsis fagylaltokat vásárolnak,
és kölykeikkel együtt
dodzsemeket hajkurásznak.

Kerberosz, az ötven fejű őr

Hannah Arendtnek

Ki őrködik ma,
és ki jegyzi fel a füzetkéjébe
az iskolába belépők
keresztnevét, vezetéknévét, személyi számát?

Az ajtónálló gyerek
teljesen hétköznapi gyerek,
ötven fejű Kerberosz,
énekelve üvöltő Kerberosz,
aki nyugszik,
ha mézeskalácsot kap.

Noha ötven feje van,
a Kerberosz nem gondolkodik.
A Kerberosz nem Baš Čelik,
aki a kisgyerekek csontjával

piszkálja a fogát.
A Kerberosz egy teljesen hétköznapi gyerek.

Semmi különös portásnak lenni,
az emberek bejárnak és kijárnak,
a nevek lényegtelenek
a helyzet banalitásában.

A gyerek Kerberosz az ór,
a Kerberosz
ötven fejjel őrködik.

A Kerberosz őrködik,
és csupán feljegyzi a neveket,
a belépők keresztnévét, vezetéknévét, személyi számát,
és senkiről és semmiről nem ítélkezik.

Orcsik Roland fordítása